

Évközi 12. vasárnap

Róm 5,12-15

„Egy ember által lépett a világba a bűn”

¹²Amint tehát egy ember által lépett a világba a bűn, majd a bűn folyományaként a halál, és így a halál minden embernek osztályrésze lett, mert mindnyájan bűnbe estek... ¹³Bűn volt a világon azelőtt is, hogy a törvény adatott, de a bűn, ha nincs törvény, nem számít bűnnek.

¹⁴Mindamellett a halál Ádámtól Mózesig úrrá lett azokon is, akik nem vétkeztek a törvényt megszegve, mint Ádám, az Eljövendőnek előképe.

¹⁵A kegyelemmel azonban nem úgy áll a dolog, mint a bűnbeeséssel. Mert ha egynek bűnbeesése miatt sokan meghaltak, Isten kegyelme, s az egy embernek, Jézus Krisztusnak irgalmából nyert ajándék még inkább kiárad sokakra.

A Teremtés könyvében az első emberpár teremtése és bűnbeesési története az emberiségben és a világban található rossz okát az Isten iránti bizalmatlanságban jelölte meg. Az édenkerti tiltott fáról levett gyümölcs csak szimbolizálta ezt az Istennel kapcsolatos állásfoglalást. A Teremtés könyvének őstörténeti részében található mito-poétikus elbeszélések nem annyira a történelem, mint inkább a bűnbeesés hatásainak nyomon követésére vállalkoznak. Az Ószövetség történetíróinak és szerkesztőinek mindig szempontjai között szerepelt a bűn és annak hatásának bemutatása. A vallásilag legjelentősebb személyiség, Mózes esetében de még a legnagyobb királyok, Dávid, Salamon esetében sem riadnak vissza bemutatni gyengeségeiket. Az ószövetségi könyvek tanítása szerint a bűn ott van a történelemben és az emberekben is, az egyszerű emberektől a királyokig, mindenkiben. Romboló hatását kifejti az egyén személyiségében és a történelemben egyaránt. Az Ószövetség fejlődésfogalma a társadalom etikai fejlődésére épül. Jóllehet a történelem ciklikus szemlélete helyett a folyamatos fejlődés elméletét először a zsidó történetírás mutatta be, és mindig etikai fejlődést jelentett. A technikai és társadalmi fejlődés mellékesnek számított.

A hagyományos rabbinikus felfogás szerint a világtörténelemnek van egy Mózes előtti és egy Mózes utáni szakasza. Az említett személyt mint törvényhozót definiálja. Pál a törvényt erőtlen eszköznek tekinti a bűnnek és hatásainak radikális megszüntetésére, ugyanis csak megnevezi, de nem szünteti meg a bűnt. Érdekes a levél gondolatmenete, hogy a törvény előtt is létezett, de nem róható fel (14. v.). Ennek oka,

hogya a bűnt a rabbinikus bírósági gyakorlat alapján fogalmazza meg. Ugyanis, ha nincs előírás, és nincs megnevezve a bűn, nem lehet semmire hivatkozni a bírósági gyakorlatban. Amikor Pál haláláról beszél, amely uralkodott Ádámtól Mózesig (14b), nem a fizikai, hanem az erkölcsi halálról szól.

Ennek a bűnre épülő folyamatnak a gyökeres megváltozása ment végbe Jézus Krisztus fellépésével, aki megváltó halálával új erőt vitt a történelembe, melyet kegyelemnek és megváltásnak szoktunk nevezni. Jézus lesz az életadó megigazulás (18. v.) mozgatója. Pál ezzel a krisztuskövetők feladatát is meghatározta. A feladatuk, hogy a bűn hatásait ellensúlyozzák, hogy a társadalomban megjelenítsék Krisztus megváltó halálának eredményeit és képviseljék a megváltott ember, az új ember értékes személyiségét.

A keresztények és ennek nyomán a profán történészek is átvették a zsidóságtól a társadalom fejlődéselvű szemléletét, de a fejlődés kritériumát másban határozta meg, mint a XX. századi társadalomtudósok vagy ideológusok. Sem a termelő eszközök elosztásában, sem a technika előrelépésében nem látjuk a fejlődést, csupán az etikai fejlődés a fontos. Ha egy társadalom vagy annak csak egy tagja is elzúllik, kihat az egész társadalom életére. Az életviszonyok durvábbak lesznek, az egyén fizikai léte is veszélybe kerül. Az etikailag fejlettebb társadalom felkarolja gyenge tagjait, nem igazolja társadalmi méreteiben a bűnözést vagy a bűn bizonyos fajtáit és a közbeszédben, közgondolkodásban is a tiszta etikai magatartást jutalmazza.

A technikai fejlődés kétségtelenül kimutatható a világban, de az etikai fejlődés hiánya a kultúrák létét fenyegeti. Nemcsak az emberek egymás közötti intoleranciájáról van szó, hanem a természet lelketlen kizsákmányolásáról és szennyezéséről is.